

gedetlenség, majd a feledés morájába csapott át. S ha azt kérdeznék, hova tüntettem el őt, éppúgy nem tudnék válaszolni, ahogy neki se tudtam volna a majdnem végső mutatvány előtt. Lehet, hogy romantikus alkatnak tartanak, de én csak a felemelő végekben hiszek. A romantikának amúgy is van egy cinikus fajtája, amit bárhogy próbál, nem tud kicselezni az ember. Én pedig hiszek abban, hogy a valamiből semmi újra nem lehet. Ott van a gőgös valahol, bárhol, akárhol, és épp rendet rak a tárgyak között, amelyeket itt mind eltüntettem. Otthont épít a visszahozhatatlan tárgyakból, ő, a visszahozhatatlan. Most, miután átlépek dobozom falát, ne jöjjenek utánam, ne keressenek, ne kopogtassák a fekete falakat. Emlékezzenek rám, akár egy közhelyre: sose gondolkodjanak felőlem, de bármelyik pillanatban adják meg az esélyt, hogy az eszükbe jussak. Amit elmondhatunk, az úgylis önmagunk hasonlata. Mégsem tudom, ha az életünkről kell beszélni, miért nem tudja egyikünk sem kellő pontossággal befejezni a mesét. Ahogy én sem fogom maguknak elmesélni, mi történhet majd velem. Csak annyit mondhatok, hogy maguk mindig túl színesek voltak nekem, míg én mindig lágyan szűrt fekete-fehér képek között vágytam lenni. Profán mártír vagyok, és indulok. Kérem, ne nyissák föl a szemem.

Váradí Péter

SZERTARTÁSRENDEK

Gyerekként éjszakákon át álltam
dermedten nagyapám tizedik emeleti
panellakásának ablakában: hogyhogy
nem alszik mindenki? Hogy valaki
mindig éber? Hogyhogy a város
erősebb, mint a kezdet és a vég?

Az éjjeli folyó fölött állva
mesélem feleségemnek azt a borzongást.

Egy órával hajnal előtt, a kiürült hídon
egyszerre ér bennünket újra a látvány.
A város körkörös zuhanás,
az idő lezáratlan ív.

Hazafelé beszélgetünk. Halkan,
mintha nem emberi figyelem kísérne
a sötétben. A kapunál tompa pattanással
megáll a körző a végtelen íven,
amíg állunk a kiegészített lámpa alatt,
váratlanul összeölelkezve.

A hátsó lépcsőn azután újra megcsókolom.
Eközben vakon és megingathatatlanul
bírom benne, hogy láthatatlanok vagyunk.

Hajnalodik, mire lefekszünk, nyitott szemmel,
egymás mellett. Mozdulatlanul figyeljük
a faágak árnyékának mozgását a mennyezeten.
De nem merem megkérdezni, vajon
meddig hagyhatjuk még figyelmen kívül,
ahogy az öregedés türelmesen újra és újra bemutatja
egy mind pontosabb arányérzék liturgiáját?

IONA A VIHARBAN

Évekig minden nyáron Vecsés régi
temetőjében focizunk, a város közepén.
Gyerekek vagyunk, senki sem szól.
A temető szélcsendben is kiszámíthatatlan,
mint a tenger. Nem lépek a lesüppedt sírokra,
ha a letaposott területről közéjük rúgjuk a labdát.
Kerülgetem őket, pedig mindet
félméteres fű fedí. A szélén,
ahol biciklivel száguldozva rajzoljuk
kanyargósra a földutat, az orosz katonatemető
van. Alsóként még én is voltam
hadisírt gondozni. De egyszer csak,
talán egyetlen év alatt porladni kezdtek
a beton fedlapok, a vaskorlát eltűnt,
azok az emberek hirtelen nem odavalók.
Pedig hol vannak még a kilencvenes évek.
Nem érdekel, hogy miért orosz katonák
fekszenek ott. És anyám nagybátyjáék miért
két-háromezer kilométerrel keletebbre.

Még zsemlefejú, fürdőgatyás gyerekként
hallgatom otthon nagyapámat kegyeletügyben.
Megpróbál lebeszélni a temetői sportról, de hiába.
Nem rajta múlik, és nem is rajtam.

*

Kétezer-három nyarán, miközben átvitt
Iona szigetére, félúton majdnem
a viharos hullámokba fordult a komp.

Nappal nem láttam még olyan sötét eget.

A kikötőből az elpusztult zárda mellett
felmentem az apátság melletti temetőig.
Beláttam a vizet, miközben a lábam előtt,
az egyik sír alatti legmélyebb rétegben
Macbeth, mellette Duncan hevert.
Visszamentem a partra, egyre tovább
erősödött a szél, mintha odakint
két őrült vénember ordított volna egymással
soha jelentőségüket nem vesztett dolgokról.
Töröltem az arcomon csorgó vizet.

Később minden elcsöndesedett.
Mégis, az volt a legfélelmetesebb,
hogy a levonuló vihar után
a nyugtalan tengernek hirtelen
ismerős hangja lett, mint amikor
otthon beállt az ebéd utáni csend,
és egy öregedő kézben
egyszer csak megcsörrentek
a leszedett asztal terítékei.

Loschitz Ferenc

KÖLTÖZÉS ELŐTT

Vasúthoz költözöm, még nem lakom.
De már nézhetek ki az ablakon,
és érezhetem remegni a földet,
mikor a vonatok eldübörögnek.
Vasúthoz költözöm? Igen, oda.
Átépül a ház, néhány ablaka
új irányból mutatja majd, mit eddig
mutatott és szélei kimereszítik
a látványt, ami, mint légsúlyos görgeteg,
szobánkba tolja a közeli kerteket.
S a tervek. A változtatások öröme,
gondja túl sok, nem hagy hamar nyugodni se:
ez a diófa nem ott lesz, a bodza
apró gyümölcsét szintén máshol hozza,
és kivágjuk azt a száraz barackot...
Milyen megfontolt az ember, ha alkot!

Falakat bont, terek határa terjed,
eredeti alakot visszanyernek
régí zugok, konyhasarkok, teljes szobák.
Mint aki előző múltját viszi tovább.
Vasúthoz költözöm. De mi a „költözés”?
Hogy máshol vagy, amikor hazaérsz?
Máshova viszed át az életed
részét képező cselekményeket?
Másik térbe lépsz át és más szobákban
mondod magadban sokszor: „Ez a házam!”?
Vasúthoz költözöm. Az állomás
percre sincs, mindenhez közel a ház,
s meghallom, ahogy a rekedt géphang bemondja
egy érkező vonat nevét a mikrofonba.
De az tova fut... Hány ablak sötéten fut tova!
Mint szálló füttyjelet, most csak minket hozott haza.

AMI ELTŰNIK

Mi a szemhatárból eltűnik
ha egy szó nem látod betűit
ha test min elaggott a szépség
már nem is hiszed létezését

ha képzet mit magadnak gyártott
kedved vagy csak viselt magányod
hamar felejtet mintha végre
rádöbbennél egy tévedésre

ha felhő ami eltakarta
hogy igazán hol érsz a partra
a májusi szél merre húz s tol
kénye szerint vagy irgalomból

nehogy a saját magad által
kitervelt kelepccével házalj
és elhiteds hogy azt szeressék
ki maga okozta a vesztét

ha álom ami most kipukkan
hát nyugodjanak önmagukban
szavak s felhők minden akárhol
mi eltűnik a szemhatárból